תמונת נצחון

המלחמה וייצוגיה בתרבות הישראלית

פורום שנקר לתרבות וחברה – כנס בינלאומי #7

מרץ 2010

המלחמה העכשווית אינה נערכת רק בשדה הקרב, אלא גם בשדה החזותי של ייצוגיה, המופצים באמצעי התקשורת ובתרבות החזותית בכלל. לצד האיסטרטגיות של הסוואה והסתרה, אשר איפיינו את המלחמה המודרנית, דומה כי בעשורים האחרונים התפתחה איסטרטגיה הפוכה של נראות, בה משמש הדימוי החזותי ככלי איסטרטגי ראשון במעלה. למן "הפצצות החכמות" של מלחמת המפרץ הראשונה, אשר שידרו אל הסלון הביתי תמונות וידאו של רגע ההשמדה עצמה, ועד למערכה המוצהרת על "תמונת נצחון" אשר איפיינה את שתי מלחמותיה האחרונות של ישראל – מלחמת לבנון השניה ומבצע "עופרת יצוקה" בעזה - דומה כי בעידן הפוסטמודרני המלחמה וייצוגיה כה מעורבבים עד כי שוב אי אפשר להבדיל בינהם.

אם בעבר היו המלחמה וייצוגיה עניינם של חוקרים מתחומי לימודי הצבא והבטחון, הפוליטיקה, החברה והכלכלה, הרי שהיום הם מציעים כר נרחב ומרתק לחוקרים מתחומי לימודי התרבות, והתרבות החזותית בפרט. העיון הביקורתי במלחמה ובייצוגיה חובק תחומי מחקר רבים ומגוונים, בינהם הבניית זהויות, מיגדר, שיח הגוף והמוות, תרבות פופולרית, זיכרון קולקטיבי ומורשת המלחמה.

פורום שנקר לתרבות וחברה מקיים בכל שנה כנס בין בינלאומי המוקדש לדיון רב-תחומי בתרבות הישראלית. לנוכח מרכזיותה של המלחמה בהיסטוריה הישראלית ומרכזיותם של דימויי מלחמה בתרבות הישראלית, ולנוכח המיעוט המפתיע של דיון אקדמי בסוגיות הנגזרות מכך, יערוך הפורום, ב-14 למרץ 2010, כנס חלוצי בנושא המלחמה וייצוגיה בתרבות הישראלית, תחת הכותרת "תמונת נצחון". ברוח הפורום מאז היווסדו ב-2004, הכנס הבינלאומי ישאף להביא את שאלת המלחמה וייצוגיה בתרבות הישראלית לדיון ביקורתי בקרב אמנים, מעצבים, חוקרי תרבות, אנשי אקדמיה והציבור הרחב, תוך בחינתה בהקשריה הגלובאליים הרלבנטיים.

במרכז הכנס יעמדו הנושאים הבאים: מלחמה ותרבות חזותית, תורת המלחמה הפוסטמודרנית, מלחמת הדימויים, משחקי מחשב, הגוף במלחמה, ייצוגי טראומה, זיכרון ומוות, הרס ואלימות, מורשת ומלחמה.

המבקשים לקחת חלק בכנס מתבקשים לשלוח עד ליום 1.11.09 הצעה בת עד 250 מילים להרצאה בת 20 דקות העוסקת באחד מן הנושאים הללו, או בנושא רלבנטי אחר, לכתובת pinkusas@post.tau.ac.il

בברכה,

חברי פורום שנקר לתרבות וחברה:
פרופ' מיכאל לוין
פרופ' לארי אברמסון
דר' עודד היילברונר
דר' אסף פינקוס